

LEERPLAN GAN (groep 2; 5 - 6 jaar)

Module **12**

Aantal lessen **2**

ש ב ו ע ו ת

SJAVOE'OT

© JELED-NIK Afdeling Onderwijs

www.jeled.net

GAN	ALEF	BET	GIMMEL	DALET	HEE	WAW
-----	------	-----	--------	-------	-----	-----

Omgeving:

Zet iets neer in de klas dat vragen bij de kinderen opwekt. Versier bijvoorbeeld de klas met wat plantjes of bloemen, teken een sefer Torah op bord, hang een poster op of zet een tafeltje neer waarop je verschillende choemasjiem neerlegt of zet wat zuivelproducten neer. Muziek op de achtergrond of voorgrond is ook hier heel geschikt (JELED CD).

LES 1

De kinderen leren dat we na de uittocht uit Egypte een mooi cadeau hebben gekregen van God, de Tora.

Inleiding

Vorbereiding: Maak een groot cadeau door een kartonnen doos met cadeau papier in te pakken en er een grote strik o.i.d. omheen te doen. Doe van tevoren een speelgoed Tora of een van papier in de doos. Hang **werkblad 1 De Tora** op.

Werkwijze: Zet de kinderen in een kring en leg het cadeau in het midden. Begin het gesprek: Stel je voor dat je van iemand een heel mooi cadeau gaat krijgen. Hoe voel je je dan? Waar moet je steeds aan denken? Tel je dan de dagen ook af tot het eindelijk zover is? Laat de kinderen zich in deze situatie inbeelden en vertellen hoe zij zich zouden voelen. Trek dan de vergelijking met de Matan Tora. Het Joodse volk kreeg na de uittocht uit Egypte ook een heel mooi cadeau. Wie weet wat voor cadeau dat was? Laat twee kinderen het cadeau uitpakken: we kregen de Tora. Eigenlijk kregen we de tien geboden en Mosje kreeg de rest van de Tora mondeling uitgelegd. Vertel over de 3 dagen van voorbereiding (sjelosjet jemeë hakbala) over de donder en de bliksem, de sjofar-tonen, de omheining om de berg Sinai en de bloemen. Je kunt ook de midrasj vertellen (zeg er wel bij dat het een midrasj is) waarin de kleine bescheiden berg Sinai werd verkozen om de Tora op te geven en niet een van de grote bergen. Vertel het hele verhaal van de Matan Tora gerust een beetje dramatisch, laat ze het verhaal beleven alsof ze er zelf bij waren. Behandel ook wat er zo al in de Tora staat en waarom het zo belangrijk voor ons is.

Activiteit 1

Vorbereiding: Voor elk kind een (glitter)pen of stift en **werkblad 2 Mosjé bij de berg**

Werkwijze: Deel het blad uit en vertel dat Mosje de berg Sinai op wil gaan om daar de Tora te ontvangen. Welke weg moet hij gaan? Laat de weg eerst met de vinger volgen en daarna met stift invullen.

Activiteit 2

Vorbereiding: Voor elk kind **Werkblad 3 Tora-spel** en wat kleurmateriaal.

Werkwijze: Deel werkblad en kleurmateriaal uit en vertel dat je een luisteroefening gaat doen. De kinderen luisteren dus eerst heel goed naar de instructies en voeren die daarna uit. Het is handig als je voor jezelf eerst alle 4 de plaatjes hebt getekend, zodat je kunt controleren of de luisteropdrachten goed zijn gedaan. Geef opdrachten als: plaatje 1 teken *onder* de Tora een grote berg, teken *boven* de Tora twee wolken en drie bliksemstralen. Plaatje 2 Teken *rondom* de Tora 5 bloemetjes en 2 plantjes. Plaatje 3 Teken *naast* de Tora een mannetje, dat is Mosje. Mosje heeft een *baard* en in zijn hand heeft hij een lange *stok*. Plaatje 4 Teken een heleboel mensen *onderaan* de Tora, grote mensen, kleine mensen, meisjes en jongetjes. Teken er nu ook een babytje bij. Bedenk zelf variaties in de luisteropdrachten. Als laatste opdracht kun je plaatje 4 naar hun eigen idee verder laten tekenen.

Activiteit 3

Vorbereiding: Voor elk kind **Werkblad 4 Allemaal bloemen!** lijm en wat bloemetjes en groen.

Werkwijze: Vertel dat de berg Sinai heel mooi begroeid was met allerlei bloemetjes en planten.

Daarom versieren wij de sjoel ook met bloemen en planten voor Sjavoe'ot. Geef het materiaal en laat de berg beplakken met bloemetjes en groen.

Je kunt ook wat stukjes oase bij de bloemist kopen en elk kind zijn eigen bloemstukje laten maken voor Sjavoe'ot.

Activiteit 4

Vorbereiding: Voor elk kind een klein glazen potje met deksel, wat gekleurde klei die in de oven gebakken wordt (Fimo) vernis, sterke lijm, glitter en water, wat vuilniszakken voor op de tafels.

Werkwijze: Elk kind maakt van klei een berg Sinai waarop de Tien geboden staan. De klei wordt gebakken en de volgende les plak je de berg met geboden aan elkaar en je plakt de berg met zijn onderkant aan de binnenkant van het deksel. Laat goed drogen. Vul de potjes voor $\frac{3}{4}$ met water en laat de kinderen er glitter bij gooien. Doe nu wat lijm aan de binnenkant van de rand van het deksel en plak het deksel stevig vast op het potje. Als het goed droog is kun je het potje omdraaien en is het Sinai sneeuwhuysje klaar. Even schudden en het lijkt alsof je zelf bij de bliksem van de Matan Tora bent.

Spel/Drama

Vorbereiding: Een kinder Sefer Tora van stof, of een Tora uitgeknipt van papier.

Werkwijze: De kinderen staan in een grote kring, 1 kind is Mosjee en staat in het midden met de Tora in zijn handen. De andere kinderen lopen om hem heen en zingen:

(Wijs: Ik stond laatst voor een poppenkraam)

We zijn naar har Sinai gegaan o, o, o!

Daar zag ik mooie bloemen staan o, o, o!

Mosje kwam toen met de Tora,

We riepen nasee wenisjma.

We deden allemaal zo (3x)

Bij de laatste regel die 3x wordt gezongen doe Mosje een gebaar dat alle kinderen nadoen.

Herhaal dit spelletje een paar keer en wissel van Mosje.

LES 2

De kinderen leren hoe een sefer Tora er uitziet.

Inleiding

Vorbereiding: Neem een plaatje of tekening van een Sefer Tora of laat er een in het echt zien. Neem ook een stel choemasjiem mee.

Werkwijze: Vertel de kinderen dat een Sefer Tora niet op gewoon papier geschreven is maar op perkament (leg uit). Degene die daar speciaal voor geleerd heeft heet een Sofeer. Een Sofeer mag de Tora nooit uit zijn hoofd schrijven, ook al kent hij alle woorden heel goed op volgorde. Hij moet de woorden altijd precies overschrijven van een ander Sefer Tora. Waarom? De Tora rol is zoals de naam al zegt een hele grote rol die wel zo'n 60 meter lang is. Dezelfde woorden staan ook in de choemasj. Laat een paar choemasjiem zien en noem de namen. Zo kunnen we goed meelesen als er uit de Tora wordt voorgelezen. We lezen vaak uit de Tora voor, op maandag, donderdag en sjabbat en nog op bepaalde bijzondere dagen. Degene die uit de Tora voorleest heet de Ba'al Koree. Vertel dan over de mappa, de keter, rimoniem, schild en jad. Waarom mogen we niet gewoon met onze vingers in de Tora aanwijzen waar we zijn? Als een Sefer Tora pasoel is, dan mag je er niet uit lezen, je moet hem dan eerst laten repareren. Wie mag er lezen uit de Tora (lajenen)? Alleen als je het heel goed kunt en al bar mitswa bent. Je moet eerst goed oefenen voor dat je kunt lajenen.

Activiteit 5

Voorbereiding: Voor elk kind twee dikke rietjes, een strook wit papier (half A4 in de lengte) en een bredere strook gekleurd papier of stof, een schaar en plakband, wat kleurmateriaal, een stukje touw of lint en een nieltang. Voor jezelf : **Werkblad 5 Mijn Sefer Tora**

Werkwijze: Laat de kinderen eerst een tekening maken op het witte papier, over iets dat in de Tora staat. Bespreek dat eerst even met ze, het kan een stukje uit de geschiedenis zijn, maar het kan b.v. ook een tekening over aardig zijn tegen elkaar, of lief zijn voor dieren etc. Wie al wat Ivrietletters kan schrijven mag dat ook. Plak dan de uiteinden van de witte strook aan de rietjes, ieder aan een kant, vast. Rol beide kanten op tot de 2 rolletjes tegen elkaar aan liggen. Strik de rollen vast met een touwtje of lintje. Laat nu de gekleurde stof of het papier aan de onderkant een beetje inknippen, rol het om de Torarol heen, zet het vast met aan de achterkant met een plakbandje of nietje en laat de voorkant versieren.

Activiteit 6:

Voorbereiding: Voor elk kind een stift en **Werkblad 6 Zoek de verschillen**

Werkwijze: Deel de werkbladen en de stiften uit en vertel dat het jongetje net Bar mitswe is geworden. Het is een grote eer dat je dan voor het eerst mag lajenen uit de Tora. Het jongetje is dan ook best wel zenuwachtig. Op het werkblad staan twee tekeningen, de kinderen zoeken de verschillen en omcirkelen deze.